

BALKANŲ KOTISIJOS PRANEŠIMAS

LONDONAS. Vakar Ženevoje Balkanų komsija priėmė galutinį savo pranešimo tekstą, kuris bus pateiktas S. Tarybai. Pranešime konstatuojama, jog Jugoslavija, Bulgarija ir Albanija tikrai remia ir palaiko Graikijos sukilėlius, todėl tos valstybės yra atsakingos už Graikijoje vykstančius neramumus. Rekomenduojama, kad S. Taryba priimtų nutarimą, jog bet koks svetimos valstybės organizuojamas partizanų veikimas būtų laikomas agresijos aktu. Toliau pateikiama eilė pasiūlymų, kurių reikėtų imtis, kad būtų stabilizuota padėtis Balkanuose. Svarbesnieji pasiūlymai yra šie:

- 1) Įpareigoti visas Balkanų valstybes palaikyti draugiškus tarpusavio santykius; jeigu joms tai nepavyktų - jos privalo tuoju kreiptis į S. Tarybą;
- 2) sureguliuoti sienų klausimus ir sudaryti visų Balkanų valstybių sienų konvenciją;
- 3) neatidėliojant išspresti tautinių mažumų ir karo pabėgėlių problema;
- 4) sudaryti nuolatinę Balkanų komisiją.

Sis pranešimo tekstas buvo priimtas balsų dauguma. Sov. Sąj. ir Lenkija balsavo prieš.

MARŠALIS VYKDYDYS VYRIAUSIĄ GRAIKIJOS IR TURKIJOS PASKOIOS PRIEŽIŪRĄ.

MUNCHENAS. Prez. Trumanas vakar pasirašė potvarkį, pagal kurį užs. reik. min. Maršaliui yra pavesta vyriausioji Graikijai ir Turkijai paskolų teikimo ir realizavimo priežiūra. Kartu jam suteikta teisė šiuo reikalu sudaryti specialias komisijas ir savo įgaliojimu dalį perduoti atskiriems pareigūnams.

ALBANIJA PROTISTUOJA

LONDONAS. Albanija įteikė J. Tautoms protestą prieš Graikiją. Proteste nurodoma, kad š. m. gegužės mėn. El d. 3 graikų karo lėktuvai buvo įskridę 15 km gilyn į Albanijos teritoriją ir iš kulkosvaidžių apšaudė kelis albanų kaimus bei galvijus ganančius piemenis. Žuvo keli gyventojai; esama ir sužeistų.

GEN. L. D. CLAY PAREIŠKIMAS

LONDONAS. JAV vyr. okupac. pajėgų vadas gen. L. D. Clay pareiškė, jog sujungtose amerikiečių - britų zonose maisto padėtis šiuo metu yra pasiekusi kritiškiausią padėtį, bet toliau ji turės pamažu gerėti, nes tvarkingiau gaunami maisto transportai iš užjūrio ir vokiečių ūkininkai jau ėmė kruopščiau atiduoti duokles (ypač mėsos). Šiais metais Vokietijoje laukiama tokio pat derliaus, koks jis buvo pernai. Kalbėdamas dėl vokiečių valiutos reformos jis pabrėžė, jog tarp 4 valstybių okupac. organų dėl jos jokio susitarimo dar nepasiekta. Kalbos apie tai, būk vakarų zonose bus atlikta atskira valiutos reforma, yra tik tušti gandai.

1947.V.24 d.

"Dienos Žinios"

psl. 2

LIEUVIAI TREMTINIŲ PANEIGIA IŠGALVOTUS VIŠINSKIO KALBINIŲS

ELTA. Lietuvių tremtinių moterys pasiuntė per Lietuvos pasiuntinį Washingtonė padėką p. Rooseveltienei, kuri pakėlė balsą prieš Višinskio reikalavimą sunaikinti karo aukas-tremtinius, atimant jiems bet kokią tarptautinę globą. Tame rašte buvo atitaisyti ir tie Višinskio melai, kuriuos jis buvo pasakęs apie lietuvių tremtinių organizacijas ir joms vadovaujančius asmenis.

"Netiesa p. Višinskis sako, kad baltų tremtinių tarpe V kietijoje ir Austrijoje veikiąs kažkoks "Baltų neregistruojamo komitetas". Apie tokį komitetą nė vienas baltas visai nėra girdėjęs, nes tokio komiteto iš viso nėra... Netiesa p. Višinskis sako, kad veikianti "Centrinė lietuvių emigrantų taryba", kuriai vadovaujas žinomas avantiūristas prof. Kundzius. Nė vienas lietuvis tremtinys nėra nieko apie tokia tarybą girdėjęs, nes jos iš viso nėra. Taip pat lietuvių tremtinių tarpe nėra tokio prof. Kundzius. Jei apskritai toks žmogus yra, tai, kaip jau pati pavardė rodo, jis nėra lietuvis...

Tas pat pasakytina apie p. Višinskio paminėtą "Svetimšalių draugiją", kuriai esą vadovauja kažkoks lietuvis Klimavičius. Tokia draugija taip pat neegzistuoja.

O gen. Plechavičius, paleistas iš koncentracijos lagerio, yra lietuvių tremtinių tarpe, bet jis nevadovauja jokiam komitetui.

Papildomai prie to laiško p. Rooseveltienei tenka dar atitaisyti vieną Višinskio melą, kad Seligenstadto tremtinių stovyklai vadovaujas pulk. Svilas, kuris vokiečių laikais buvęs policijos departamento direktorius.

Tikrai policijos departamento direktorium nepriklausomoje Lietuvoje yra buvęs ats. majoras Kazys Svilas, bet, Lietuvą oku avus bolševikams, 1940 m. liepos 12 d. jis sykiu su šimtais kitų buvo enkavedistų suimtas ir išgabentas į Sov.S-gą.

P. Višinskis jo ar jo kaulų turėtų ieškoti ne Seligenstadte, bet Sibire.

(Iš Amerikos liet. laik. "Naujienos" š.m.Nr.76)

DR. SCHUMACHERIS PRIEŠ SED

KASSELIS. Vokiečių socialdemokratų pirmininkas kalbėjo Kasselyje į 35.000 minią apie "Maskvą ir taiką". Savo kalboje Schumacheris pareiškė, kad karo laimėtojas, esąs Rytuose; stengiasi Vokietijos klausimą išsprendimą uždelsti. Dėl klausimų, kurie karo laimėtojams yra ypatingai svarbūs, vis nesusitariama. Pastebėtinas Maskvoje iškeltas argumentas yra tas, kad vakarinėse zonose vokiečių įmonių reparacijoms išmontuota vos apie 7 %, tuo tarpu sovietų zonoje išmontavimai siekia 90 %. Praeitais žiaurios žiemos sunkumai, kaip buvo spėjama, turėjo padaryti didelį pasitarinimą komunistų naudai. Tačiau, nežiūrint to, vakarinėse zonose per balsavimus komunistai nepajėgė surinkti net 10 % balsų. Tą labai aiškiai parodo, kaip vokiečiai siekia demokratijos, bet tik tokios, kuri atitiktų jų krašto sąlygas.

Kovoje už Vokietijos vienybę vokiečiams kaip vienintėlė išeitis rodoma nauja tautinio komunizmo forma. Vis kalbama apie suderintą taktiką, siekiant vienybės. Bet tai yra susivienijimas su SS, susivienijimas SED su gestapu. Rytų zonos visuose kraštuose dabar bus įrengtos koncentracijos stovyklos, -pabrėžė dr. Schumacheris. Vokiečių socialdemokratų protestuoja prieš vokiečių darbininkų išvežimus ne vien dėl to, kad jie yra vokiečiai, bet dėl to, kad jie yra ir žmonės. Tuo labiau, kad ir Atlanto Chartoje yra įrašyta: "Laisvė nuo baimės".

(Iš "Main Post" Nr. 40)

1947. V. 24 d.

"Dienos Žinios"

psl. 3

NESUTARIMAI LENKIJOJE

LONDONAS. Garsus JAV publicistas Sidney Gruson "New York Times" ko espondencijoje iš Lenkijos rašo, kad reikšmingiausiu dabartinės Lenkijos įvykiu reikia laikyti vis didėjantį nesutarimą tarp socialistų ir komunistų, kuris gali привести prie to, jog abiejų partijų bendradarbiavimas visiškai nutruks. Ypačiai priešingumus išryškino Lenkijos prekybos ir pramonės ministerio Minso (komunisto) reikalavimas suvalstybinti kooperacinių bendrovių sąjungą "Spolem". Ši sąjunga iki šiol buvo socialistų rankose ir buvo laikoma tikra Lenkijos socialistų ūkine tvirtove. Jei "Spolem" būtų suvalstybinta, tai ji patektų į pilną komunistų partijos kontrolę, tuo būdu iš socialistų būtų paveržta labai svarbi pozicija. Socialistai minėtam Minso sumanymui energingai priešinasi. Vienam socialistų laikraštyje vienas Lenkijos socialistų partijos vadų, rašydamas šia tema, atvirai pasakė, kad jiems, socialistams, dėl nuolatinės komunistų akcijos reikia turėti itin stiprūs nervai.

Kaip visas šis reikalas baigsis, dabar sunku numatyti, bet Lenkijos socialistų ir komunistų bendradarbiavimas jau dabar yra gerokai pašlijęs.

B. SHOW ATSAKYMAS

LONDONAS. Tarptautinė jaunimo organizacija, kuri šią vasarą šaukia savo suvažiavimą, kreipėsi į žymiausią šių laikų Anglijos rašytoją B. Show, prašydama jį, kad jis parašytų tam suvažiavimui savo pasveikinimą. Į šį prašymą rašytojas atsakė, kad jis nėra jaunuolis, nes jam jau yra suėję 90 metų amžiaus. Be to, jis neturi nieko daugiau pasakyti, ką savo knygose yra parašęs ir nuodė, kad jaunimas, noredamas žinoti jo nuomonę, turėtų skaityti jo knygas. Baigdamas B. Show pareiškė, jog jis būtų dėkingas, jeigu jis būtų paliktas ramybėje ir leista jam ramiai numirti.

SOVIETŲ AKCIJA PRIES BRITUS

LONDONAS. Užvakarykštis "Izvestijų" straipsnis apie tai, būk Bevinas žem. rūmuose neteisingai atpasakojęs Maskvos k-jos eigą iškreipęs faktus, Londono politiniuose sluoksniuose buvo sutiktas su dideliu nusistebėjimu. "Times" vakar ta proga rašo, jog ne Bevinas iškreipęs faktus, o tatai kaip tik yra darę sovietai. "Daily Herald", rašydamas tuo pačiu klausimu, sako, jog Maskvos k-joje pats Molotovas yra pateikęs neteisingų priekaištų britams. Tarp eilės tokių faktų, laikraštis mini ir tai, kad Maskvos k-joje Molotovas kaltino britus, būk jų zonoje atsakingose valdžios vietose tebelaikomi žymūs vokiečių naciai ir, kaip pavyzdį, paminėjo net 5 tokių nacių pavardes. Vėliau paties Bevinio prėdymu buvo surinktos informacijos ir paaiškėjo, jog iš minėtų 5 vokiečių 4 jokiose valdžios įstaigose pareigų neina, o tik vienas iš jų yra pareigūnas, bet ir tas Spruchkammeros išteisintas.

LONDONAS. Vakar "Izvestijos" puolė taip pat ir Edeno pasakytąją kalbą. Šio ryto anglų spauda iš to daro išvadą, jog sovietai vėl pradėjo naują prieš D. Britaniją nukreiptą akciją.

GROMYKO GAUNA PADĖKAS IŠ ŽYDŲ

MASKVA. Iš Niujorko pranešama, jog Gromyko už S. Taryboje pasakytąją kalbą Palestinos klausimu, kurioje jis gynė žydų reikalus, dabar nuolat gauna padėkos telegramus, kuriais jam iš viso pasaulio siunčia žydų organizacijos ir pavieniai asmenys.

1947.5.24 d.

"Dienos Žinios"

psl. 4

TRUMPŲS ŽINIOS

LONDONAS. Vokiečių šnipas dr. Herman Goertz, kurio metu su parašytu numestas į Airiją, vakar Dublino policijos arešto namuose rastas nusiimuodijęs.

MASKVA. Gegužės mėn. 15 d. Helsinkyje buvo įvykdytas pasikėsinimas padegti Sov. S-gos ambasados rūmus. Per atvirą ambasadą langą buvo išauti rakieta, bet tarnautojai liko į pastebėjus pašalinio. Sov. S-gos ambasadorius kreipėsi į Suomijos vyriausybę reikalingas praveisti stropų tarnymą ir kaltininkus nubausti.

MIUNCHENAS. Lenkijos vyriausybė oficialiai paskelbė, jog buv. vokiečių srityse jau yra įgyvendinta 5 milijonai lenkų. Numatoma į ten perkelti dar vienas milijonas gyventojų.

LONDONAS. Varšuvos radijas vakar pranešė, kad šiomet iš naujai atgautųjų sričių į britų ir sovietų zonas jau išsiusta 70.000 vokiečių. Repatriacija bus baigta iki š.m. liepos mėnesio. Paskutiniai iš Lenkijos išvyks vokiečių belaisviai, kurie dabar dirba prie Varšuvos griuvėsių valymo.

MASKVA. Danijos komunistai numato inešti į parlamentą pasiūlymą, kad vyriausybė imtusi atitinkamų žygių grąžinti Danijos suverenumą Grenlandijai, kadangi Danijos visuomenė su vis didesniu susijaudinimu seka, kaip ten dabar šeiminingai JAV-istybės.

LONDONAS. Britų ministeris Vokietijos reikalams lordas Pakenghamas vakar išskrido į Ruhro kraštą, kur kalbės su okupac. organų atstovais ir vietoje susipažins su britų zonos ūkine padėtimi. Koelno burmistras pasiuntė telegramą, kviesdamas lordą Pakenghamą atsilankyti ir Koelne.

LONDONAS. Per visą naktį posėdžiavusi Prancūzijos vyriausybė ši rytą priėmė nutarimą sekvestruoti dujų ir elektros imones, jeigu tų imonių darbininkai įvykdytų savo grėsinimus ir paskelbtų streiką. Profes. jungų atstovas ši rytą pareiškė, jog vyriausybės nutarimas neatbaidys darbininkų nuo savo nutarimo įgyvendinimo, jeigu nebus patenkinti jų pagrįsti reikalavimai dėl atlyginimų pakėlimo.

LONDONAS. D. Britanijos skundas dėl Korfu sąsiurio užminavimo perduotas Haagos tarpt. tribunolui. Tribunolo pirmininkas kreipėsi į Albaniją, kad pastaroji į tribunolą prisiųstų savo atstovus.

VASHINGTONAS. Užs. reik. min. Maršalis pareiškė, kad JAV vyriausybė nesutiks su tuo, kad DP asmenys būtų prievart. repatrijuojami į savo kraštus. Tačiau tiems DP asmenims, kurie laisvai valia pareiškė norą grįžti, jų kelionei bus pagelbėta.

MIUNCHENAS. Maži amerikiečių kariuomenės vienetai greitai liku bus perkelti gyventi į kaimines ir panašius pastatus, kad tuo būdu susidarytų didesnis skaičius laisvų viešbučių ir poilsio namų.

STOVYKLOS KRONIKA

PADĖKA.

Seligerstado UBRRA-os ir Gimnazijos V. dovybėms, transporto sk. vadovui p. NAUJELIUI, p. G. ZAGANEVICIENEI už paruošimą tautinių šokių, p. J. GRIMSKIUI už paruošimą dainų, p. BLIUDNIKIUI už sudarytą galimumą pasinaudoti virtuve ir visais kitais, mus rūmusiems ir prisidėjusiems ruošintis išvykti į Ateitininkų Federacijos suvažiavimą ant Reino, nuoširdžiai dėkoja Seligerstado Mokal. Ateitininkų K-pos V. dyba.

Leidžia ir redaguoja: "Dienos Žinių" kolektyvas, Seligerstado b. Würzburg